

Methodie Blink lezen – geïntegreerde leesmethode voor groep 4-8

- Uitgever: Blink
- Jaar van uitgave: 2020

Algemene beschrijving van de methode

Blink lezen is een geïntegreerde leesmethode voor technisch en vloeiend lezen, begrijpend lezen (en kijken/luisteren) en verdiepend lezen. Blink Lezen bestaat uit vijf brede thema's per jaar. Elk thema neemt zes tot acht werken in beslag en is opgebouwd uit Leesclublessen en Wereldlessen. Blink Lezen werkt vanuit het drielagenmodel waarbij alle leerlingen werken op het hoogste leesniveau en ondersteuning van de zwakke lezers vooraf plaatsvindt. In de Leesclublessen worden de leerlingen dagelijks voorgelezen uit een voorleesboek en lezen ze dagelijks zelf uit een leesclubboek, beiden passend bij het thema. In de lessen Wereldlezen (één of twee keer per week) lezen leerlingen verschillende soorten teksten en verwerken de inhoud van de tekst door er met elkaar over te praten, te schrijven of te tekenen. Voorafgaand aan lessen Wereldlezen volgen de leerlingen vanaf groep 5 een mini-college. Deze mini-colleges bestaan uit gerichte instructies over een onderdeel van lezen: vloeiend, begrijpend, verdiepend lezen of literaire competenties. In een mini-college legt de leerkracht een bepaalde leesstrategie, vaardigheid, aanpak of aandachtspunt uit en wordt er kort mee geoefend. In de daaropvolgende les Wereldlezen wordt de strategie of aanpak toegepast.

Technisch lezen in de methode

In de beide soorten leeslessen (Leesclub en Wereldlezen) wordt er geen strikt onderscheid gemaakt tussen technisch lezen en begrijpend lezen. Wel wordt er per les aangegeven op welk aspect van lezen de focus ligt. In groep 4 ligt bij Blink Lezen de nadruk op het oefenen van technisch en vloeiend lezen. Dit wordt niet geoefend met woordrijtjes, maar door het lezen van verschillende type teksten. Tijdens het lezen van teksten in groep 4 is er in de methode aandacht voor zogenaamde 'geestige woorden', oftewel woorden waar 'iets mee aan de hand is'. Het kan dan gaan om het uitleggen van de betekenis van het woord, maar ook het aan de orde stellen van een bepaalde technische leesmoeilijkheid. Blink Lezen biedt geen overzicht van leesmoeilijkheden of woordtypen die op een bepaald moment in een leerjaar (herhaald) aan bod komen of welke leesmoeilijkheden geen specifieke aandacht krijgen binnen

Colofon

Deze analyse is gemaakt in het kader van Dyslexie Centraal door het Expertisecentrum Nederlands.

© 2025

de methode. De teksten zijn leidend geweest in de keuze voor deze geestige woorden. Vanaf groep 5 verschuift de balans van technisch en vloeiend lezen naar begrijpend lezen en vanaf groep 7 ligt de nadruk steeds meer op verdiepend lezen.

Materialen

Blink Studio is de digitale lesomgeving van waaruit de lessen gegeven worden. Per thema biedt de methode het Leesclubboek en het Leesdossier waarin leerlingen verwerkingsopdrachten maken en een soort leesdagboek bijhouden. Het leesclubboek is een kinderboek dat met de hele klas gelezen wordt en de leerlingen vervolgens mee naar huis mogen nemen om te houden. Als het leesclubboek uit is, kiezen de leerlingen een boek om zelf te lezen. Blink Lezen heeft hiervoor een (optioneel) boekenpakket samengesteld met 30 tot 35 boeken die aansluiten bij het thema. Leerlingen kunnen de Leesclubboeken ook digitaal lezen, waarbij ze de lettergrootte, lettertypes en het voorleestempo kunnen veranderen en de tekst voorgelezen kunnen krijgen met de voorleessoftware. Voor groep 4 zijn er daarnaast van alle boeken in de methode luisterboeken beschikbaar.

Onderbouwing en werkwijze

Onderstaande beschrijving van de inzet van de methode voor de ondersteuning van de zwakkere lezers op ondersteuningsniveau 1 en de invulling van ondersteuningsniveau 2 en 3 gaat alleen over het onderdeel technisch lezen. We beschrijven de elementen die passen bij de differentiatie voor zwakkere lezers op ondersteuningsniveau 1 en elementen die horen bij ondersteuningsniveau 2 en 3. Bij de keuze van deze elementen vormde de normatieve criteria uit de [Handreiking voor de invulling van de ondersteuningsniveaus 2, 3 en 4 bij lees-/spellingproblemen en dyslexie \(2021\)](#) het uitgangspunt.

Wat biedt de methode voor zwakkere lezers op ondersteuningsniveau 1?

Noodzakelijke elementen	Gekeken naar de volgende onderdelen: (wel/niet aanwezig en hoe vormgegeven)
Ondersteuningsniveau 1 (Doelgroep: alle leerlingen)	
Differentiatie voor de zwakkere lezers in een groep door verlengde instructie en verlengde begeleide inoefening	Handreiking ¹ voor het bieden van verlengde instructie en verlengde begeleide inoefening binnen de reguliere (lees)les

In de methode Blink Lezen worden in de lesvoorbereidingen in groep 4 van de lessen Wereldlezen suggesties gegeven voor werkvormen om zwakke lezers tijdens de reguliere les te ondersteunen. Deze suggesties voor werkvormen worden in het leraarblad 'ondersteund lezen' verder toegelicht. Het gaat dan om de werkvormen 'voor-koor-zelf-lezen', duolezen, papegaailezen (waarbij een leerling steeds de laatste zin van een andere leerling herhaald voorleest) en modellen.

In de lessen voor groep 5 t/m 8 zijn deze suggesties voor extra ondersteuning niet meer opgenomen in het basisaanbod, maar zijn af en toe wel tips opgenomen met verwijzingen naar het leraarblad.

¹ Met handreikingen bedoelen we gerichte aanwijzingen en instructie voor de leerkracht

Wat biedt de methode op ondersteuningsniveau 2?

Noodzakelijke elementen	Gekeken naar de volgende onderdelen: (wel/niet aanwezig en hoe vormgegeven)
Ondersteuningsniveau 2 (Doelgroep: de laagste 25% lezers in de groep)	
Uitbreiding van de leertijd met daarin verlengde instructie en verlengde begeleide inoefening.	Handreikingen voor het bieden van verlengde instructie en verlengde inoefening voor of na de reguliere (lees)les: <ul style="list-style-type: none"> • een intensivering van de instructie door de leerkracht, bijvoorbeeld herhaling in kleinere stappen en extra voordoen/modellen • gelegenheid tot extra oefenen met extra feedback van de leerkracht
Monitoring van de voortgang en evaluatie van de ondersteuning	Handreikingen voor het evalueren van de geboden hulp op ondersteuningsniveau 2

Op ondersteuningsniveau 2 geeft de methode Blink Lezen via het leraarblad 'Extra ondersteuning risicolezers' aanwijzingen voor het organiseren van preteaching en extra leesondersteuning onder begeleiding van de leerkracht, buiten de reguliere lessen om.

Bij de wereldlessen geeft de methode aanwijzingen voor de invulling van twee preteaching-momenten voorafgaand aan de wereldleesles (zie ook 'Leraarblad Preteaching groep 4' en 'Preteaching Handleiding'). Elk moment heeft een andere focus:

- Preteaching-moment 1 focust op het aanbrengen van kennis over het onderwerp en over de inhoud van de tekst door middel van drie activiteiten: tekstoriëntatie, achtergrondkennis, luisteren en meelesen van de tekst in de Blink e-reader. Meelesen kan door in het tekstenboekje mee te wijzen of door mee te lezen met de tekst op het scherm, waar de cursor meeloopt met de zin en het woord. De leerkracht kan de e-reader zelf instellen, passend bij de behoefte van het kind. Zo kan het lettertype aangepast worden evenals de kleuren, het contrast en het leestempo.
- Preteaching-moment 2 focust op het oefenen van het technisch lezen van de tekst door middel van de drie activiteiten: tekstbegrip, het samen lezen van zogenaamde struikelwoorden en ondersteund lezen, met één van de eerder genoemde werkvormen (voor-koor-zelf-lezen, duolezen of papegaaielen).

Naast de preteaching-momenten biedt de methode suggesties voor extra leesondersteuning onder begeleiding van de leerkracht bij de boeken van de Leesclub. Die suggesties bestaan uit de werkvormen die bij ondersteuningsniveau 1 en bij preteaching worden genoemd, en uit de RALFI-light-aanpak. Deze laatste aanpak staat verder toegelicht in het leraarblad 'RALFI en RALFI light'.

De methode biedt geen specifieke materialen voor het evalueren van de geboden hulp op ondersteuningsniveau 2. Wel staat in de handleiding beschreven op welke signalen leerkrachten kunnen letten tijdens het observeren van leerlingen bij het lezen, zoals 'woorden worden traag en spellend

gelezen' of 'woorden worden radend gelezen'. Voor deze leesobservatie biedt de methode enkele rubrics, o.a. voor vloeiend lezen. Kinderen kunnen tegelijkertijd zelf de kindversie van de rubric invullen. De kindversie heeft dezelfde opbouw als de leerkrachtversie, maar is minder uitgebreid. Het invullen van de rubric is geen beoordeling, maar is uitdrukkelijk bedoeld als een middel binnen het formatief handelen. Na het invullen kan de leerkracht met het kind in gesprek over zijn/ haar leesvaardigheid en wat er nodig is om deze verder te ontwikkelen. Ook kan de leerkracht aan de hand van deze rubric leerlingen selecteren voor de preteachingactiviteiten.

Wat biedt de methode op ondersteuningsniveau 3?

Noodzakelijke elementen	Gekeken naar de volgende onderdelen: (wel/niet aanwezig en hoe vormgegeven)
Ondersteuningsniveau 3 (Doelgroep: de laagste 10% lezers in de groep)	
Constateren van hiaten in de leesontwikkeling van de leerling	Handreiking voor of ondersteuning bij het maken van foutenanalyse
Uitbreiding van de leertijd met 60 minuten met een specifieke interventie, afgestemd op de hiaten in de leesontwikkeling	Gerichte leesoefeningen die aansluiten bij de hiaten in de leesontwikkeling van de leerling met daarbij instructie voor de leerkracht of begeleider

In Blink Lezen zijn geen methode-gebonden technisch leestoetsen opgenomen met aanwijzingen voor het maken van een foutenanalyse. Voor het maken van een foutenanalyse kan de leerkracht gebruik maken van een methode-onafhankelijke leestoets. Ook biedt de methode geen specifieke aanwijzingen of oefenmaterialen om op ondersteuningsniveau 3 gericht te werken aan de hiaten in de leesontwikkeling van leerlingen.